

Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola
„Történelmünk nyomában a Kelet-Felvidéken, Gömörben, Szepességben és a
Bányavidéken”

Utazás időpontja: 2026.május 4-8.

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2025/1-001401

Szakmai beszámoló

1.Előkészítő szakasz

1.1. „Pályáztunk és nyertünk” - A pályázat megvalósítását megelőző időszak, körülmények

Pályázatunkat a 2025/26. tanévre nyújtottuk be, 2025. júniusában. Akkor már nem tudtuk felmérni a következő tanév hetedikesei körében kik és hányan jelentkeznének a projektre. Ezért áttekintve hetedikes osztályaink névsorát, úgy döntöttünk, hogy projekttervünket 40 diák, és 4 pedagógus kísérő részvételét jelezve készítjük el.

A nyári szünetről visszatérve, már szeptember 4-én kiküldtük a hetedikes tanulók szüleinek azt a szülői nyilatkozatot, amelyen jelentkezethették gyermekeiket s amelyen egyszersmind felsoroltuk a tanulókkal szemben felállított követelményeket is:

- Tájékozódás, felkészülés az érintett, határon túli területek történelmi, földrajzi, néprajzi vonatkozásairól
- Az út során előadások diáktársaknak, prezentációval egybekötött bemutatása
- Az útról beszámoló készítése az iskolai közösség számára

2026.február 27-én kaptuk az örömteli hírt Martos Balázs Bence, pályázati referens úrtól, hogy ismét sikeresen pályáztunk, megkaptuk kirándulásunkhoz a szükséges támogatást. Megkezdjük az előkészítő munkákat.

A kísérő nevelők névsora: Rózsahegyi Eszter, Biró Ágnes, Dátán Attila és Józsa Andrea-projektvezető, kapcsolattartó az iskola részéről. Rózsahegyi Eszter mint a 7.b osztályfőnöke vett részt kísérőként, Biró Ágnes pedig a 7.a osztály mellett töltötte be az osztályfőnök helyettesi pozíciót, mert a 7.a osztályfőnöke- Szarka Sándor-egészségügyi okok miatt nem tudta vállalni a feladatot. Dátán Attila az előkészítő órákat tartotta meg, illetve az út során ő szólította ki a soron következő előadó tanulót az aktuális helyszíneken/vagy helyszínekhez közeledve, hogy tartsák meg az előzetes felkészülésük alapján elkészített előadásaikat.

Amint biztossá vált az utazás, bekértem a szülőktől a szükséges útiokmányok másolatát, egyrészt azért, hogy még időben észleljék, ha esetleg lejárt az okmány érvényessége, és azt elkészíttethessék időre, másrészt, hogy minden adatunk meglegyen a biztosítások megkötéséhez. Mindenki rendelkezett érvényes okmánnyal, és a kedves szülők el is küldték részemre azok másolatát-ez az első ilyen csoportunk hosszú évek óta, akiknél ezen a területen nem volt fennakadás!

Szülői értekezletet viszonylag későn, 2026.április 16-án tartottam, mert akkor vált biztossá, hogy ismét a Csillagösvény Utazási Iroda szervezésében utazhatunk. Az értekezleten beszéltem a Határtalanul program mibenlétéről, a projektben való részvétellel járó kötelezettségekről, megneveztem a busztársaságot, és a szálláshelyünk nevét, címét is ismertettem. Mivel az Adatkezelési nyilatkozatot korábban már elküldtem minden kedves családnak emailben, így azt annak ismeretében írták alá személyesen, ezen az értekezleten. Bemutatásra került az értekezleten a tervezett útvonal és a megvalósításra váró programok, a meglátogatandó nevezetességek, látványosságok.

Végleges létszámunk tehát ebben az évben induláskor 40 tanuló és 4 pedagógus volt. Az utolsó este távozott a diákok közül két kislány, egyikük sportegyesületi kikérővel igazolta, hogy 8-án versenyen kell részt vennie, a másik kislány viszont rosszullete miatt kérte szüleit, hogy jöjjenek érte. Így az iskolához már csak 38 diák érkezett meg a 4 pedagógus kíséretében, fáradtan ugyan, de vidáman, teljes testi épségben.

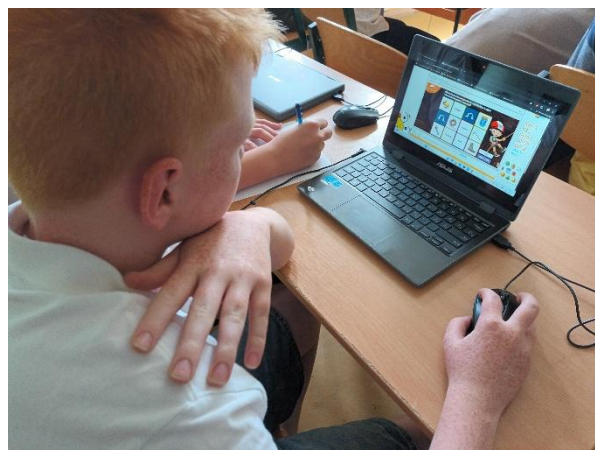
1.2. „Előtanulmányokat folytattunk” - Részletes tájékoztató, tartalmi felkészítés a résztvevő diákok részére

Már a jelentkezést megelőzően tájékoztattam tanulóinkat a Határtalanul program céljáról: a határon túli területek megismerésének és az ott élőkkel való kapcsolattartás jelentőségéről. Miután megkaptuk a hírt pályázatunk kedvező elbírálásáról, feladatként jelöltük ki a gyerekek számára, hogy az utunk során érintett megyékről, városokról, az azokban élt, neves történelmi személyiségekről, történelmi eseményekről, a meglátogatandó nevezetességekről kell gyűjtőmunkát végezniük. Olyan gazdag kínálatból válogathattak tanulóink, hogy a 40 diák mindegyike saját feldolgozandó témát kapott. A tavaszi szünetet megelőzően iskolánk könyvtárában gyűltünk össze, itt történt a feladatok kiosztása, Dátán Attila kollégám irányításával. Ezzel együtt összesen öt előkészítő foglalkozáson vettek részt tanulóink.

Az előkészítő foglalkozások időpontjai:

- 2026.március 31.-Tájékoztatás az érintett határon túli területek történelmi, földrajzi, néprajzi vonatkozásairól szóló témákról, azok kiosztása a tanulók között.
- 2026.április 14.-Konzultáció a tanulók által gyűjtött anyagokkal kapcsolatban
- 2026. április 23.- Határtalanul! - Barangoló digitális tématár használata, feladatok megoldása
- 2026.április 28.- Felkészítő óra vetítéssel- földrajzi és kulturális alapfogalmak
- 2026.április 29.- Az iskolalátogatásra készült bemutató áttekintése, próba

Sajnos vállalásunk ellenére a Magyarság Háza rendhagyó óráján nem tudtunk részt venni, mert amikor időpontot szerettem volna foglalni, már nem találtam szabad helyet.

Az útra minden tanulónak kellett hoznia jegyzetfüzetet, amibe nap mint nap fel kellett jegyezniük az aktuális programokat, eseményeket, a szállásra és étkezésre vonatkozóan is, valamint érzéseiket, amiket a látottak, hallottak kapcsán megélték. A jegyzetek készítését három okból is fontosnak, indokoltnak tartom. Egyrészt azért, hogy szüleiknek érdemben tudjanak beszámolni a héten történekről. Másrészt ahhoz, hogy jegyzeteiket elkészítsék, figyelniük kell. S nem utolsó sorban az iskola közösségének szánt bemutatóhoz képez biztos alapot.

Ezenkívül Dátán tanár úr minden tanulónak adott egy táblázatot- ami egy SWOT analízis: természeti és társadalmi adottságok,hiányok,lehetőségek,veszélyek- hogy utunk során, a látottak alapján jegyzeteljenek bele. Nagy örömünkre szolgált, hogy több tanuló élt ezzel a lehetőséggel, amit a tanár úr 5-ös érdemjeggyel honorált.

Magyarország (a házi)		Magyarország (a házi)	
Adottságok	Hiányok	Adottságok	Hiányok
Erősségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Gyengeségek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Erősségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Gyengeségek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel
Lehetőségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Veszélyek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Lehetőségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Veszélyek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel

Magyarország (a házi)		Magyarország (a házi)	
Adottságok	Hiányok	Adottságok	Hiányok
Erősségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Gyengeségek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Erősségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Gyengeségek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel
Lehetőségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Veszélyek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Lehetőségek 1. hegyekkel 2. tavakkal 3. erdővel 4. vízrel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel	Veszélyek 1. szőlővel 2. szőlővel 3. szőlővel 4. szőlővel 5. szőlővel 6. szőlővel 7. szőlővel 8. szőlővel 9. szőlővel 10. szőlővel

2. „Írány a Szepesség, G6m6r megye 6s a Bányavid6k”-A megval6sítás szakasza

2.1. Az utazás

Utaztató (busz):

Avanda Busz

57 f6s busz

Buszsof6r:

Molnár Sándor

Kapcsolattartó az iskola rész6r6l:

J6zsa Andrea

Kapcsolattartó a Ut. Ir. rész6r6l:

Tóth Andrea

Honismereti vezet6:

Scheirich László

Szállás:

Berz6te, Lovasudvar Panzió

K6lhoni csoporttal tervezett program helyszíne: Várgedei Alapiskola

2.2. A programok részletes ismertetése

A program rövid összefoglalása a pályázat alapján:

Olyan területre utaztunk, ahol a magyaron kívül ritkán hallhattunk más szót. Ezáltal még kézzel foghatóbbá vált a gyerekek számára, hogy a magyarság határai nem érnek véget Magyarország határainál. A szép közös élményeken keresztül nemcsak új ismereteket szerezhettek, de közösségük is egységbe kovácsolódhatott.

Ahogy említettem, minden tanuló készített az út során jegyzeteket. Úgy gondolom igazán hitelessé teszi beszámolómat, ha az ő leírásaikat is felidézve mutatom be a hét eseményeit.

1.nap: 2026.május 4.

Indulás: 7 órakor, az iskolához közeli Pizza Forte parkolójából.

Somoskőújfalunál léptük át a határt, s elsőként a füleki várba látogattunk. Itt találkoztunk idegenvezetőnkkel, Laci bácsival, aki egész utunk során lelkiismeretesen osztotta meg velünk tudását, vezette túránkat. 82 éves kora ellenére jobban bírta a hegyi túrák viszontagságait, mint tanulóink, akik sajnos nem szoktak gyalogtúrákon részt venni.

„Laci bácsinak a mai napig minden tiszteletem, mert sokkal jobban bírta a sétát, mint mi.”-szól egy diákunktól az idézet.(V.A.)

Hallottunk Koháry István várkapitány kitartó küzdelmeiről a török ellen, körbejártuk a várat, majd Laci bácsi a vár alatt lévő, a várhegy sziklájába vájt földalatti folyosóhoz vezetett minket, ahol a II.világháború helyi vonatkozású emlékeit bemutató kiállítás található.

Ezt követően mentünk a várgedei Alapiskolába. Az intézmény felújított épülete patyolat tiszta termekkel, mosdókkal, korszerű bútorokkal, technikai eszközökkel ellátott. Tanulóink vegyes érzelmekkel viszonyultak az ott tapasztaltakra. Az iskola tanulói romák, akik között volt, aki még velünk felnőttekkel is, mondjuk úgy, „huncutkodott”, de többnyire kedves, tisztán öltözött, udvariasan viselkedő tanulókat hívtak be hozzánk a pedagógusok. Először az iskola vezető helyettese beszélt nekünk iskolájukról, eredményeikről, nehézségeikről. Majd a mi tanulóink prezentációja következett, aminek segítségével mutatták be szűkebb és tágabb lakóhelyüket, iskolánkat, iskolai mindennapjaikat. A bemutatkozásokat követően átadtuk ajándékainkat, majd a fiúk egy közös focimeccsen mérkőztek meg egymással. Történt ugyan egy kis sérülés, de ez bárhol, bármikor előfordulhat, a diákok és a pedagógusok is segítőkészen és sajnálva az esetet támogatták sérültünk ellátását, s persze az ijesztés és fájdalom is hamar megszűnt, amit fényes győzelmünk is elősegített. A buszon igyekeztem a támadó felhangokat csökkenteni, emlékeztetve a gyerekeket arra a tényre, hogy egy gyermek sem tehet arról, hogy milyen környezetbe születik, illetve hol nő fel. A tanulóink jegyzetei között ennek ellenére is találtam negatív érzelmeket tükröző gondolatokat a látogatást illetően, de örömömre szolgált, hogy voltak akik kedves, méltató szavakkal emlékeztek vissza erre a programpontra. Úgy gondolom nem árt, ha a mi többnyire jó anyagi körülmények között élő gyerekeink szembesülnek a „valóbb” élettel, életkörülményekkel.

Idézem két diákunk gondolatait: „...az iskola egy hullámvasút volt. Az egyik pillanatban csodálatos, a másikban pedig maga a pokol. Igazán sportszerűnek nem lehetett őket nevezni, viszont büszke voltam a csapatra, hogy nem szegte kedvüket a folytonos szabálytalankodás, amit az ellenfél elkövetett.”(M.K.)

„Az iskolában mindenki nagyon kedves volt.”(V.A.)

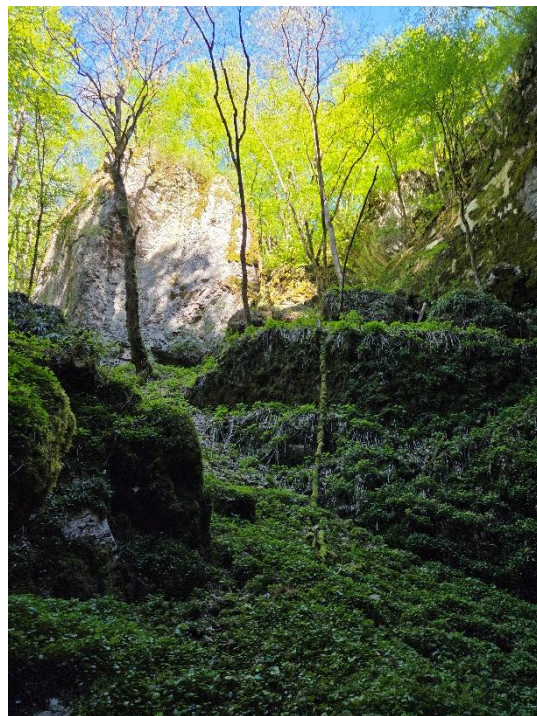

Az iskolalátogatás után csodálatos sétát tettünk a szilicei jégbarlanghoz, amely az UNESCO Világörökség részét képezi.

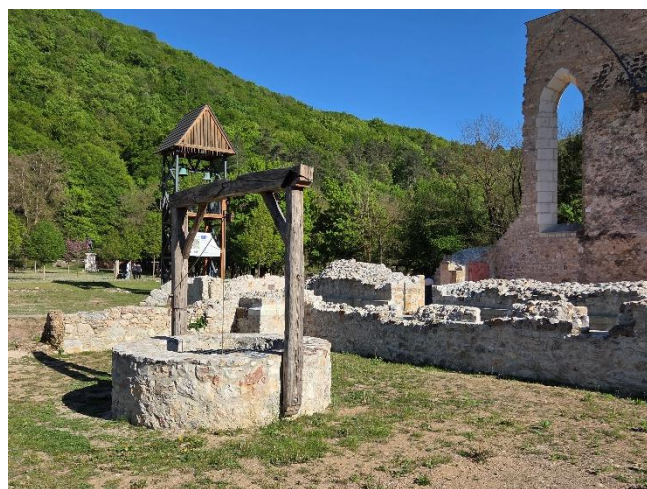
„Az ezt követő erdő volt a mai nap egyik legjobb programja”.(M.K.)

Az alábbi fényképek igazolják tanítványunk állítását.

Az első nap utolsó látnivalója a Gombaszögi pálos monostor volt. Ez Gömör megye egy eldugott szegletén, a mai magyar határ közelében, Szalóc határában található. Egy 7 méter magas falcsonk már 650 éve őrzi annak emlékét, hogy a 16.század elejéig itt volt a Magyar Királyság legészakabbra fekvő egyházi épülete.

A gyerekek már nagyon fáradtak voltak, s persze várták a számukra a nap fénypontját jelentő eseményt, a szállás elfoglalását.

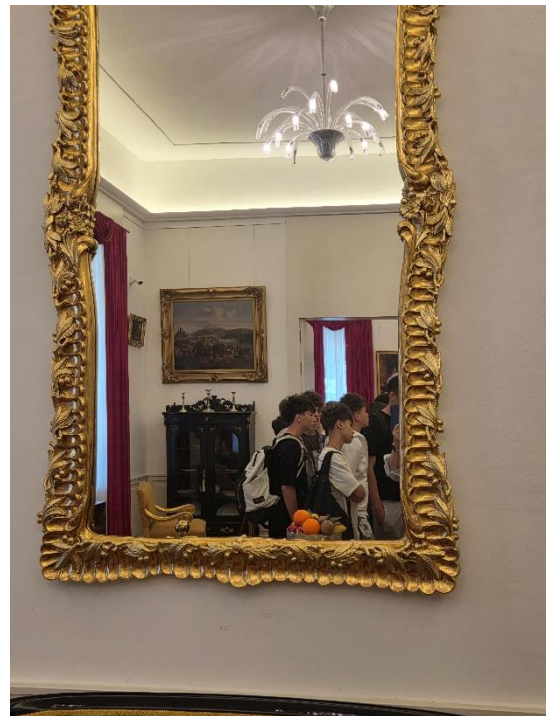
Szállásunk Berzétén, a Lovas Panzióban volt, amit két épület alkotott. Csatatunk többsége abban az épületben lett elszállásolva, melyben az étkező is volt, mindössze 6 gyerek, férfi kollégám, a buszsofőr és az idegenvezető került abba az épületbe, amiben a Wellnes is működött. Irigykedtünk rájuk, mert ott mindig melegebb volt, de a szobák berendezése, felszereltsége mindkét épületben tökéletesen megfelelt igényeinknek. A szállásunkon nagyon kedvesen fogadtak minket, és a háziak segítőkész vendégszeretetét az öt nap során végig élvezhettük. Reggel svédasztalos, este pedig a helyiek által történő tálalás jellemezte a étkezéseinket. A tanulói jegyzetekben olvasottak is megerősítik véleményemet, miszerint a reggelik és vacsorák ízletesek voltak és bőségesen elegendőnek bizonyultak, az ebédcsomagok mellé is kaptunk mindig 10 csomaggal többet, amit jóétvágyú tanulóink mind meg is ettek.

Idézet diákjainktól: "Szép a szállás, vannak itt állatok, a szobák nagyon jók..."(M.K.)
„Ötödik megállónk a szállásunk volt, a szobánk nagyon szép és gyönyörű volt,...”(O.N.)

2.nap: 2026.május 9.

Az első úticél Tőketerebesen az Andrássy család kastélya volt. Ebben a kastélyban töltötte gyermekkorát gróf Andrássy Gyula, a monarchia külügyminisztere. Az itt található Honismereti Múzeum gazdag leletanyaga magával ragadta a gyerekeket, s érdeklődve hallgatták a tárlatvezető hölgyet. A múzeumlátogatást követően, a kastélyparkon át sétáltunk el az Andrássy Mauzóleumhoz, ahol emlékszalaggal tisztelegtünk nagy elődeink előtt.

A Sávári hegység hegygerincén emelkedő Szalánczi várhoz egy rövidebb, de emelkedő útszakasz vezetett. Az emelkedő lábánál Laci bácsi elmesélte a vár viszontagságos múltját: birtokosa a Forgách familia volt, a Thököly felkelés után a császár leromboltatta, több gazdára is lelt, a kijavított öreg toronyban 1944-ig a Forgáchok családi múzeumot hoztak létre, de a torony a II.világháborúban leégett. A várromban most dolgoztak, de a Nebojsza torony előtt állva csodálatos kilátás nyílt a környékre.

Ezt követően Kassára utaztunk. Sajnos a kassai Dómot csak kívülről csodálhattuk meg, mert ott kártyával nem lehetett fizetni, majd a rodostói házat kerestük fel, ahol II.Rákóczi Ferenc fejedelem törökföldi emigrációjának állítottak emléket. Koszorúztunk, elénekeltük a Himnusz, majd megnéztük a házban elkészített kiállítást. A városban tett sétánk során ikonikus épületeket láthattunk: Lőcsei-ház, Szentháromság-templom és rendháza, zenélő szökőkutak, Forgách palota, Andrássy palota.

Majd a gyerekek kaptak egy kis szabadidőt vásárlásra. Beszámolóikban erről írtak a leglelkesebben, de a város szépségeiről sem feledkeztek meg.

„...a Rodostói Emlékháznak másolatát járhattuk körbe. II.Rákóczi Ferenc múltját és családját ismerhettük meg....És végre, amire mindenki várt, dobpergés a vásárlás!”

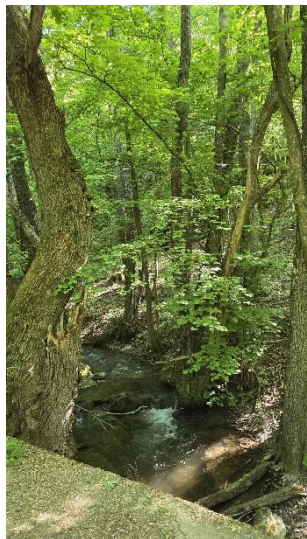
3. nap: 2026.május 6.

A harmadik nap nagy részét a természet lágy ölén töltöttük: a szádelői fennsíkon. A túra első szakasza egy szurdokban zajlott, ahol a gyerekekkel együtt nem győztük csodálni a fejünk fölött magasodó sziklákat, az újraéledő természet élénk színeit, a csodás kék eget. A szurdokból kiérve, rövid pihenő után kezdődött az emelkedő-450méteres szintkülönbség- a fennsíkra, aminek domináns kiszögelése a tornai várdomb. Innen egy mindannyiunk véleménye szerint sokkal nehezebb út vezetett vissza a völgybe, hiszen eleinte kisebb-nagyobb sziklákon kellett haladnunk lefelé, később pedig az apró

kavicsos út okozott több csúszást, esést. Sajnos a gyerekek, ahogy már említettem nem tekinthetők gyakorlott túrázóknak, így volt, aki a jegyzeteiben így emlékezett:

„Sokszor átgondoltam az életem...”

Minden nehézség ellenére azt gondolom, meghatározó élmény marad mindőnk számára ez a kirándulás.

Következő állomásunk Rozsnyó volt, ahol először a Bányászati Múzeumban vettünk részt érdekes tárlatvezetéseken, amit a gyerekek fáradtságuk ellenére is érdeklődve hallgattak. Egy szép szecessziós épületben láthattunk geológiai, természetrajzi, bányászati és kohászati kiállítást.

A múzeum után sétáltunk a belvárosban, mely városban II. Rákóczi Ferenc kedvenc fejedelem rezidenciája a Nehrer-házban volt. Rozsnyó volt Gömör térség legjelentősebb bányavárosa, és a rozsnyói püspökség székhelye. Láthattuk Andrássy Franciska emlékművét és az őrtornyot is.

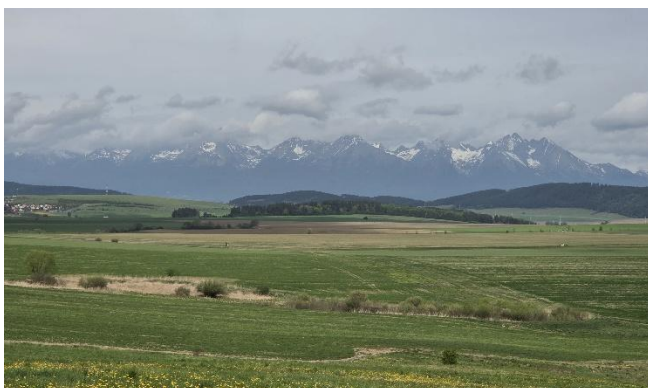
Terveztük, hogy a főtérről felmegyünk a kálvária dombra is, de a nap első részében tett túra után már igen elcsigázottak voltak a gyerekek, így hazafelé vettük az irányt.

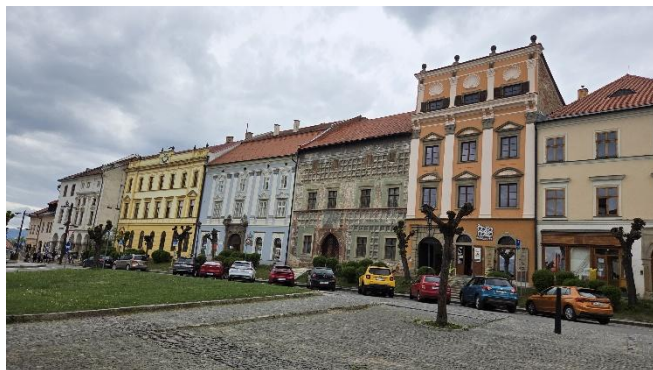

4. nap: 2026.május 7.

Ezt a napot is túrázással kezdtük, de a Tamásfalvi -kilátóhoz már csak 200 méteres szintkülönbséget kellett legyőznünk. Útközben csodálattal néztük a Tátra távoli, de fenséges csúcsait. A kilátóhoz felérve egy sziklaterasról csodálhattuk a Nemzeti Park egyik legszebb panorámáját.

Felső-Magyarországi Paradicsomból Lőcsére utaztunk. Maga a város valóban egy kultúrtörténeti gyöngyszem. A régi városháza épületében- ami a Szepességben a reneszánsz világi építészet legjelentősebb remekművei közé soroltatik - meghallgattunk egy előadást magnóról, mely a város történelmét, az ott élők életét idézte fel számunkra. Majd megtekintettük az épületben elhelyezett kiállítást.

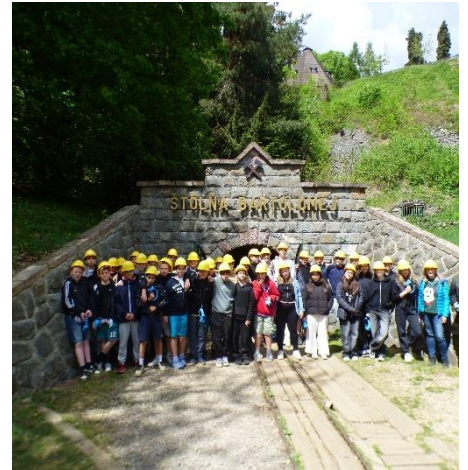
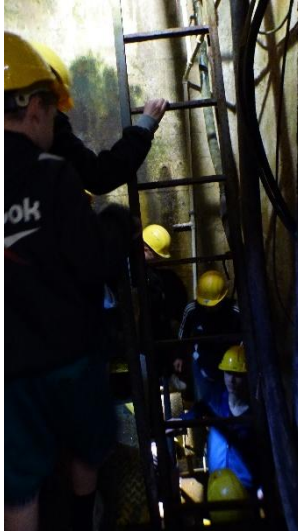

Lőcséről Késmárk felé vettük az irányt. Itt belülről is megtekintettük a Thököly várat, ami Magyarország legfényesebb főúri rezidenciái közé tartozott.

5.nap: 2026.május 8.

A közös reggelink után megköszöntük a panzió tulajdonosának a szíves vendéglátást, ellenőriztük a hátrahagyott szobákat, berámoltuk csomagjainkat a buszba, s elindultunk utolsó napunk helyszínére, Selmezbányára. Először a Felvidéken található legnagyobb szabadtéri Bányamúzeumba mentünk. A Bertalan-táróban ismerkedhettek meg a gyerekek a bányászok nehéz munkájával, s bár dolgozniuk nem kellett, de már az is nehézséget okozott számukra, hogy nem egyenesedhettek ki.

Mivel a Bányamúzeumból kilépve sötét felhők gyülekeztek a fejünk felett, úgy döntöttünk, nem kockáztatjuk meg a Kálváriához való feljutást egy esetleges viharban, így csak csodás fényképeket készítettünk róla.

Ezt követően bejártuk Selmecbánya belvárosát. A Selmeci-hegység katlanában fekvő város teraszosan épült, minden tere, utcácskája más szinten fekszik. A Szentháromság téren láthattuk a Felvidék legmagasabb pestisoszlopát, de megnéztük Petőfi és Mikszáth Kálmán emléktábláját is.

3." Merre jártunk? Mit láttunk? Élményeink..."- Értékelő szakasz

Élményekben gazdagon tértünk vissza az iskolába, ahol a gyerekek a szüleiknek és az itthon maradt osztálytársaiknak lelkesen számoltak be kirándulásunkról.

Hagyományainkhoz híven kollégám, Dátán Attila ismét meghirdetett egy fotópályázatot a résztvevő tanulók körében. Ebben az évben több tanuló is kiemelt hangsúlyt fektetett a fényképek készítésére- mintegy készülve a fotópályázatra. Az érkezésünket követő héten az intézmény több pontján is elhelyezett plakátokkal nyomatékosította a felhívást. Iskolánk tanulóit is bevonjuk a pályázatba, mert nem csak szavazatukkal fejthetik ki véleményüket, de címeket is írhatnak majd az egyes fotókhoz.

KEDVES HATÁRTALAN DIÁKOK!

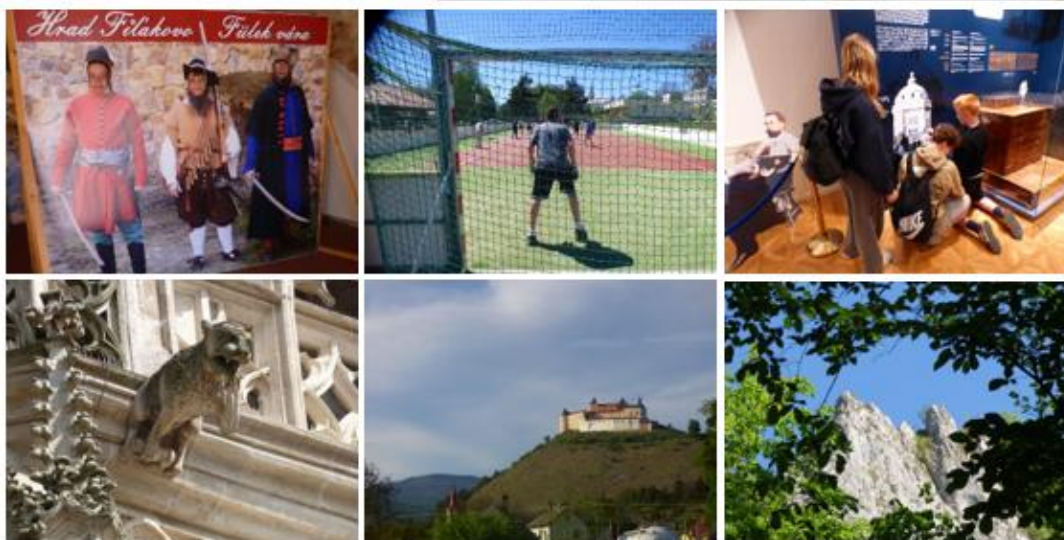
A Felvidéki út során sok km-t, és többszáz méter szintkülönbséget gyűjtöttetek a lábaitokba, sok látványt a szemeitekbe, sok emléket az eszetekbe és a szívetekbe.

Otthon, mesélés közben – reméljük – az út során készült képek közül sokat megmutattatok családtagjaitoknak. Gondoljuk, a többi képet is átnéztétek, így bizonyára elcsodálkoztatok némelyiken, hogy milyen jól sikerült. Még a jó képek között is előfordul néhány nagyon, vagy nagyon-nagyon jól sikerült fotó.

Kérjük, hogy a legjobbnak tartott képeid közül küldj be legalább 1, de legfeljebb 5 db-ot, mert kiállítást szeretnénk rendezni a fotóitokból, hogy az itthon maradott diákok is részesülhessenek a látottakból. A kiállított képeknek nem kell címet adnod, elég, ha megnevezed magad, és a készítés helyszínét (ha tudod).

A képeket az alábbi témában kérjük:

1. tájkép
2. épület
3. csendélet
4. életkép
5. egyéb látnivaló
6. vicces

A képeket 2026. május 27-ig várjuk a Krétán elküldve, pendrive-on, vagy A/4 méretű lapra kinyomtatva!

Andi néni, Ági néni, Eszter néni, Attila bácsi

A jegyzetfüzeteket ugyan hazavitték a gyermekek, hogy szüleik részére részletes beszámolót tartsanak, de hétfőn, az első tanítási napra behozták nekem, áttekintésre. A füzetekben található jegyzetekből merítettem néhány gondolatot a beszámolóhoz, mindegyik munkát értékeltem szövegesen, s a legnagyobb odaadással készült munkákat írásbeli dicsérettel is jutalmazom-majd. Azért csak később, mert hátra van még bemutatónk a programról, melyre csak június 4-én kerül sor, az Összetartozás Napjára-nak alkalmából.

Ebben a tanévben is csapatok alakulnak, melyek egy-egy napnak az eseményeit mutatják majd be az iskola közösségének.

A fotókiállítás megnyitójára, és a **vetítéssel egybekötött beszámolóra június 4-én kerül sor, a Nemzeti Összetartozás Napjának** alkalmából. Az erről készült fényképeket, beszámolót aktuálisan töltjük majd fel honlapunkra.

Összegzés

A pályázatunkban leírtakat nem teljes mértékben tudtuk teljesíteni. Ennek egyik oka az volt, hogy fizetési eszközként kincstári kártyával rendelkeztem, azonban az eredeti programunk több helyszínén nincs mód kártyás fizetésre, csak készpénzt fogadnak el. A beszámolómban korábban már írtam arról is, hogy a Magyarság Házába sem jutottunk el, szabad időpont hiányában. Annak viszont nagyon örültünk, hogy ebben az évben is sikerült egy helyi iskolát meglátogatnunk, még ha nem is minden gyerek lelkesedett ezért a programért, fontos tapasztalás volt ez is számukra.

Büszkék lehettünk ismét diákjainkra, mert viselkedésük utunk során mintaszerű volt. Honismereti vezetőnk és a buszvezető is többször hangsúlyozta, hogy eddigi útjai során még soha nem tapasztalt ilyen mértékű felkészülést, a tájékoztatók alatti figyelmet és érdeklődést a diákcsoportokat illetően. A szálláshelyeken sem történt rendkívüli esemény, a szobákat mintaszerű rendben hagyva hagyták el, a panzióban zajló svédasztalos rendszert is kulturáltan viselték, csak időnként kellett őket figyelmeztetni, hogy halkabban beszélgessenek evés közben. Büszkék vagyunk rájuk azért is, mert már az előkészületek során érdeklődéssel figyeltek a program céljainak ismertetésére, lelkesen vállalkoztak gyűjtőmunkára, előadásokra, a helyszíneken kulturált viselkedésükkel méltó képviselőik voltak az anyaországban élőknek. A füzetekben, ha egy-egy tanuló eleinte nem is, de az idő múltával érzéseiket is megfogalmazták egy-egy tevékenység/látnivaló kapcsán. A Felvidék kedves kisvárosaival, gyönyörű épületeivel, váraival, természeti szépségeivel, s nem utolsósorban történelmi emlékeivel méltán bűvölte el diákjainkat.

Álljon itt egy-két idézet a gyerekek jegyzeteinek végéről is:

„Ezt az utat soha nem felejttem el.”

„Innen is köszönöm Attila bácsi, Andi néni, Ági néni és Eszter néni kitartó munkáját. Ez egy nem elfelejthető élmény volt. Köszönöm szépen!”

„Összefoglalva nagyon élveztem ezt a hetet. Ha lehetne menni még egyszer, akkor szívesen mennék. Köszönöm a lehetőséget!”

„...ezután pedig viszlát Határtalanul örökre, de a hely marad örökre az emlékezetemben.”

„A visszafelé út az elején szomorú volt, mert el kellett hagynunk Laci bácsit. (idegenvezetőnk volt) Furának fog hangzani, de egy hét alatt úgy kapcsolódtunk hozzá, mint 40 gyerek az apjához. Ez a kirándulás olyan volt, amit bármikor megismételnék.”

Segítő támogatásáért köszönetet mondunk

- **Kovács Katalin Tankerületi Igazgató Asszonynak,**
- **a Határtalanul program koordinációjában részt vett tankerületi dolgozóknak,**
- **a Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola Igazgató Asszonyának**
- **a nevelőtestület tagjainak, akik a kísérő nevelők helyettesítéséről gondoskodtak**
- **a kísérő pedagógusoknak**
- **a Csillagösvény Utazási Iroda dolgozóinak**
- **a biztonságosan utaztató gépkocsivezetőknek**
- **kiemelten a Magyar Államnak, a pályázati lehetőségért.**

Budapest, 2026.május 19.

Józsa Andrea
kapcsolattartó, projektvezető